

Hva er fantomabsenser?

Koutroumanidis M, Aggelakis K, Panayiotopoulos CP

Idiopathic epilepsy with generalized tonic-clonic seizures only versus idiopathic epilepsy with phantom absences and generalized tonic-clonic seizures: one or two syndromes?

Epilepsia. 2008;49:2050-62

Hensikt: Å definere forskjellen på to typer av idiopatisk generalisert epilepsi (IGE) med GTK, den uten og den med fantomabsenser.

Metode: 33 fortløpende pasienter med GTK som eneste rapporterte anfallsform og generalisert spike-wave ble undersøkt med video-EEG under hyperventilasjon med høyt-telling av hver ekspirasjon [“hyperventilation with breath-counting” (HBC)]. Fantomabsenser ble definert som enhver objektiv nedsettelse av konsentrasjon eller bevissthet ledsaget av spike-wave der den subjektive opplevelsen av dette manglet. Det ble utført minst to standard-EEG og i tillegg søvndeprivert registrering.

Resultater: Hos 15 av pasientene ble det påvist kognitivt korrelat til generalisert spike-wave ved HBC. Dette skjedde hos 14 i en av de to første standardregistreringene og hos en kun i søvndeprivert EEG. De nølte, stoppet opp eller tallet feil. De øvrige 18 pasientene ble ikke forstyrret av spike-wave under HBC.

Frekvensen av GTK var dobbelt så høy hos dem uten fantomabsenser og tendensen til absensstatus var dobbelt så høy hos dem med.

Konklusjon: Forfatterne oppfatter IGE med kun GTK og IGE med fantomabsenser som to distinkte subsyndromer av IGE. De fremhever at HBC er en enkel og praktisk metode for påvisning av “subkliniske” fantomabsenser.

Egne kommentarer: Dette er en klinisk viktig undersøkelse som fremhever betydningen av fantomabsenser. Pasienter med denne type IGE har ofte god kontroll over GTK, men kan i blant oppleve absensstatus. De har subtile absenser som verken de selv eller pårørende merker på annen måte enn at det sporadisk opptrer en viss konsentrasjonssvikt. Når absensstatus opptrer hos voksne som også har GTK, er det grunn til å vurdere om de også har fantomabsenser. Optimal behandling kan være av betydning for mental funksjon. Det er åpenbart at fantomabsenser kan medføre trafikkrisiko, og pasienter med generalisert spike-wave bør testes spesielt med henblikk på nedsatt konsentrasjon under utbrudd i EEG. Vurderingen i forhold til førerkort kan være vanskelig.

HBC er en grei metode for å påvise fantomabsenser, selv om vi har opplevd at telling av utpust kan ta fokus bort fra selve hyperventileringen slik at den blir mindre effektiv. God instruksjon og tørrtrening på forhånd kan være viktig for å opprettholde frekvens og dybde av hyperventileringen under telling.

Eylert Brodtkorb